

Agrárpiaci Jelentések

BAROMFI

Baromfi
XII. évfolyam, 9. szám, 2012

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő

Dr. Stummer Ildikó

Szerző

Thury Eszter

thury.eszter@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Baromfi piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Gabona és Ipari Növények; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
PIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai hírek.....	5
Magyarországi piaci információk.....	6
Nemzetközi piaci információk.....	10

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Európai Unióban várhatóan ez év közepére lezárul a hagyományos tojóketrecek cseréje, amelynek során több mint 250 millió tojótyúk tartásmódja változik meg. A Közösség tojóállományának nagy része várhatóan bővített ketrecekben fog termelni. Ugyanakkor néhány tagállamban egyre népszerűbbek a nem-ketreces rendszerek.

A Bristol Egyetem vizsgálatai szerint a bővített ketreces rendszerekben a stressztűrés és a fizikai jólét mutatói kedvezőbbek a többi tartásmódhoz viszonyítva.

Az Európai Bizottság adatai szerint az étkezési tojás uniós átlagára (163,04 euró/100 kg) 66 százalékkal volt magasabb 2012. 18. hetében az egy évvel korábbinál.

Magyarországon az étkezési tojás 2012. 18. heti csomagolóhelyi ára (25,48 Ft/db) 60 százalékkal haladta meg az előző évi szintet.

PIACI JELENTÉS

Az Európai Bizottság 74/1999 irányelve előírta, ennek ellenére 2012. január 1-jén még a tagállamok felében nem számolták fel maradéktalanul a hagyományos ketreceket (ld. 2012/2. és 4. sz. Baromfi Agrárpiaci Jelentések). Mire a folyamat – várhatóan az év közepére – lezárul, több mint 250 millió tojótyúk tartásmódja változik a hagyományos ketrecesről bővített ketrecesre, vagy a nem-ketreces rendszerek valamelyikére.

Nem sokkal az európai átalakulások után, 2015-ben Észak-Amerikában kezdődhet egy 10 éves technológiováltó periódus. A *World Poultry* információi alapján a jövőben Ausztráliában, Új-Zélandon és Dél-Amerikában is lehet hasonló folyamatokra számítani.

Az EU-ban a tagállamok között jelentős eltérések figyelhetők meg. A keleti és déli régióban a (bővített) ketreces tartásmód a preferált, ugyanakkor az északi országokban a nem-ketreces rendszerek részaránya is jelentős. Összességében elmondható, hogy a Közösség tojóállományának nagy része (legalább 70 százalék) várhatóan bővített ketrecesben fog termelni. Az északi tagállamokban általában 8-10, a többi országban 40-80 tyúkot tartanak egy ketrecesben.

A Bristol Egyetem vizsgálatai szerint a bővített ketreces rendszerekben a stressztűrés és a fizikai jólét mutatói (a tojástermelés, a takarmányhasznosítás vagy a tollazat állapota) sokkal jobb eredményeket mutattak a többi tartásmódhoz viszonyítva. Ugyanakkor – mivel ez a rendszer még viszonylag új – további fejlesztések várhatóak:

- A ketrecek mérete tovább növekedhet, elérheti a 150 cm mélységet és az 5 méteres hosszúságot. Ez további rugalmasságot tesz lehetővé, például az alom és a tojófészek közötti távolság növelésében, valamint a ketrecesben eltérő intenzitással megvilágított területek kialakításában. A megnövelt mérettel több helyet lehet biztosítani az állatok természetes viselkedésformáinak gyakorlására.
- Az alom anyagában és cseréjének gyakoriságában szintén változás várható. Kutatások folynak a legmegfelelőbb alom (anyag, vastagság, cseréjének gyakorisága) kidolgozására a tyúkok etológiai szükségleteinek kielégítésére, a tollcsipkedés csökkentésére.
- A világítás és intenzitása is átalakulhat, ami a megfelelő tojástermelés biztosításán túl, a nem

kurtított csőrű állományokban a tollcsipkedés elkerülését is szolgálja.

Bár a tagállamok többségében a ketreces tartás van túlsúlyban, és ez a közeljövőben várhatóan nem változik számottevően, néhány tagállamban egyre népszerűbbek a nem-ketreces rendszerek. Az Egyesült Királyságban a szabadtartás, míg Ausztriában, Dániában, Németországban, Hollandiában és Svédországban a mélyalmos tartás részaránya meghatározó.

A mélyalmos és a szabadtartásos rendszer istállóiban azonos felépítésűek, ugyanakkor a szabadtartásos istálló egyik vagy mindkét hosszanti oldala nyitható. Emellett a kifutókban egyre több természetes és mesterséges menedéket, árnyékot helyeznek el, hogy ezzel is ösztönözzék az állatokat az épülettől való eltávolodásra. A fogyasztók számára vonzóknak tűnik az elképzelés, hogy ebben a tartásmódban – a nagyobb mozgástér miatt – jobban érzik magukat az állatok. A valóságban azonban a szabadtartásos rendszerben a megnövekedett ragadozókár és a váratlan helyzetekre adott pánikreakciók miatt nagyobb az elhullás veszélye és fokozott a termelés kiesés.

A fogyasztók többsége, akik hajlandók felárat fizetni a szabadtartásból származó tojásért, nincs tisztában az említett nehézségekkel.

Az 1990-es években, amikor a szabadtartásos rendszer kezdett elterjedni, kis istállókat alkalmaztak, 125-250 tyúk/ha állománysűrűséggel az épület körüli legelőkön. Ennek félintenzívnek nevezett változatában az állománysűrűség elérte a 750 tyúk/ha-t. Napjainkban egyre inkább a nagy istállóépületek jellemzőek, 250 tyúk/ha létszámmal és nagyon sok (fentebb már említett) rizikóval. Ezekben a rendszerekben az állatok többsége soha vagy csak nagyon ritkán hagyja el a biztonságosabbnak érzett istállót.

Az Ausztrál Tojás Részvénytársaság (*AECL*) olyan szabadtartásos tojástermelő gazdaságok létrehozását tervezi, amelyekben hektáronként 20 ezer madarat tartának. Saját kutatásaik, valamint piaci felmérések alapján úgy vélik, ez a létszám még nem kedvezőtlen az állatok számára. Az ötlet ellenzői ugyanakkor hektáronként legfeljebb 1500 egyedet engedélyeznének.

A vita alapját az adja, hogy nincs egyértelműen meghatározva a „szabadtartás” definíciója, illetve hogy mit jelent ez pontosan a fogyasztók számára. A zavart fokozza, hogy dél-ausztráliai termelők nemrégiben két új kategóriát hoztak létre a tojások jelölésében: a közepes

állománysűrűségű (1500-5000 tyúk/ha) és a magas állománysűrűségű (5000-10000 tyúk/ha) szabadtartást. Queensland tartományban hektáronként 1500-ban limitálták a szabadtartásos tojóállományok nagyságát. Új-Dél-Wales tartományban a Zöld Párt szeretné elérni, hogy 2015-től legfeljebb 750 madarat lehessen tartani hektáronként. A tojásiipar számára a nagyobb állománysűrűség lenne a kedvezőbb, rendszeres legelőváltással az állategészségügyi problémák megelőzésére.

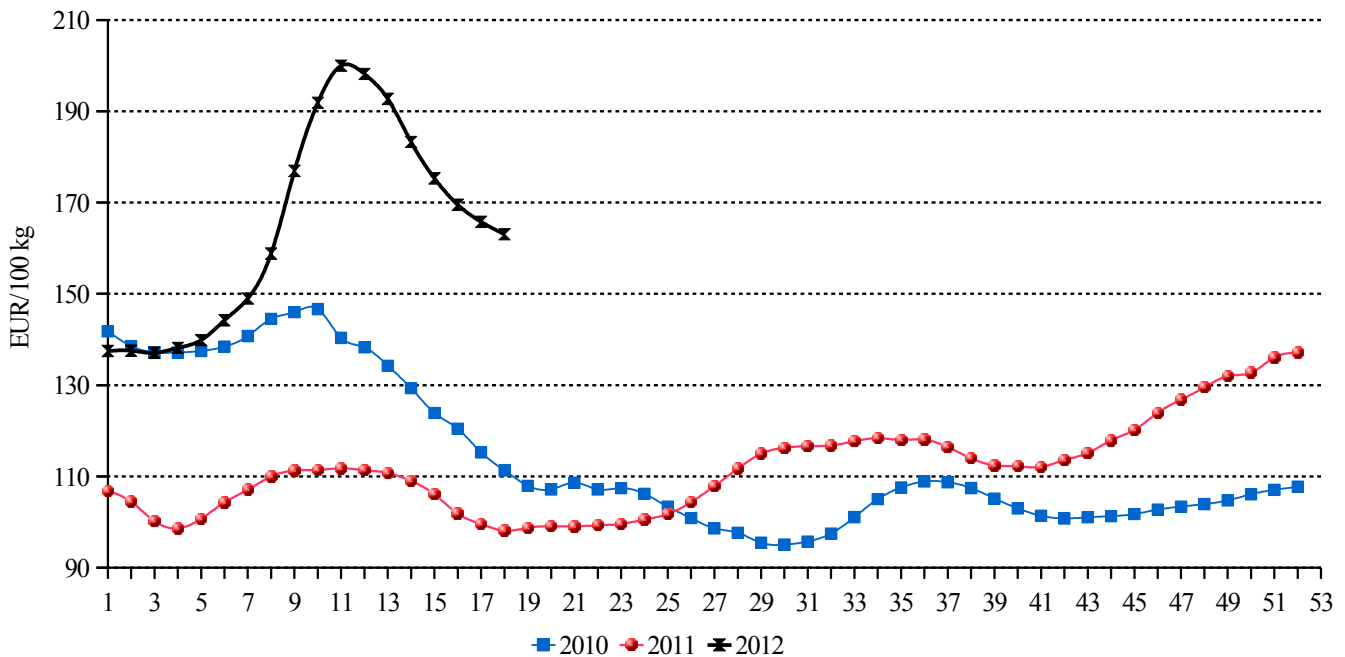
Az Európai Bizottság adatai alapján húsvét után csökkent az Unióban az étkezési tojás ára, ami 2012. 18. hetében 163,04 euró/100 kg volt, 66 százalékkal magasabb az egy esztendővel korábbinál. A Bizottság közlése szerint az ipari felhasználású és az étkezési tojás ára között a húsvéti időszak elmúltával jelentős különbség fi-

gyelhető meg. A Bizottság a következő hetekben a tojás árának további csökkenésére számít.

A Közösség tojástermékexportja (elsősorban friss tojás és tojásfehérje) 28 százalékkal nőtt 2012. január-februárban az egy évvel korábbihoz képest. A legnagyobb partnerek Japán, Svájc, Oroszország és Angola voltak. Az elsősorban az USA-ból és Argentínából az Unióba érkező tojástermékimport (amelyben a tojáspor és a tojáslé a meghatározó) 51 százalékkal bővült, az EU piacán kialakult tojáshiány miatt.

Magyarországon az étkezési tojás értékesített mennyisége 14 százalékkal volt kevesebb az idei esztendő első négy hónapjában a tavalyinál. A tojás csomagolóhelyi ára – az uniós tendenciához hasonlóan – csökkent húsvét után. A 2012. 18. heti ár 25,48 forint/db volt, 60 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál.

1. ábra: Az étkezési tojás (M + L) csomagolóhelyi átlagára az Európai Unióban

Forrás: Európai Bizottság

Agrárpolitikai hírek

- Az Európai Bizottság 344/2012/EU 2012. április 20-tól érvényes végrehajtási rendelete alapján az Argentínából származó szárított, héj nélküli tojás irányadó ára 345-ről 341,7 euró/100 kg-ra csökkent. A szárított tojássárgájára és a szárított tojásfehérjére vonatkozó irányadó ár (335,6 euró/100 kg, illetve 522,3 euró/100 kg) nem változott.

- A Boulder-völgy Baromfi Tojás Gazdaság (Colorado, USA) tojóállományának a fele, mintegy félmillió állat pusztult el a hónap elején egy tűzvészben, ami naponta közel 250 ezer tojás kiesését jelenti. Ez Colorado állam tojástermelésének egynolcadát, tojásforgalmának egynegyedét teszi ki. A Coloradói Tojás Termelők Szövetsége szerint a tűzvésznek nem lesz számottevő hatása a tojás árára, mivel húsvét után csökken a tojás iránti kereslet.

Magyarországi piaci információk

1. táblázat: A vágócsirke élősúlyos termelői ára és a csirkehúsok feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	Mértékegység	2011. 18. hét	2012. 17. hét	2012. 18. hét	2012. 18. hét/ 2011. 18. hét (százalék)	2012. 18. hét/ 2012. 17. hét (százalék)
Vágócsirke	tonna	3 693,40	3 808,91	3 852,09	104,30	101,13
	HUF/kg	257,15	258,93	261,29	101,61	100,91
Friss csirke egészben, 70 százalékos	tonna	23,12	17,53	19,35	83,69	110,36
	HUF/kg	465,27	459,33	451,87	97,12	98,38
Fagyasztott csirke egészben, 65 százalékos	tonna	5,01	4,30	1,93	38,49	44,93
	HUF/kg	434,87	465,52	475,65	109,38	102,18
Friss csirke egészben, 65 százalékos	tonna	71,95	117,08	109,26	151,86	93,32
	HUF/kg	457,11	456,71	461,11	100,88	100,96
Friss csirkecomb, csontos	tonna	327,08	507,48	606,06	185,29	119,42
	HUF/kg	468,00	452,76	467,69	99,93	103,30
Friss csirkemáj, szívvel	tonna	32,54	36,11	33,18	101,97	91,87
	HUF/kg	394,59	392,17	377,83	95,75	96,34
Friss csirkemell	tonna	280,05	328,75	387,41	138,34	117,85
	HUF/kg	905,01	971,32	946,08	104,54	97,40

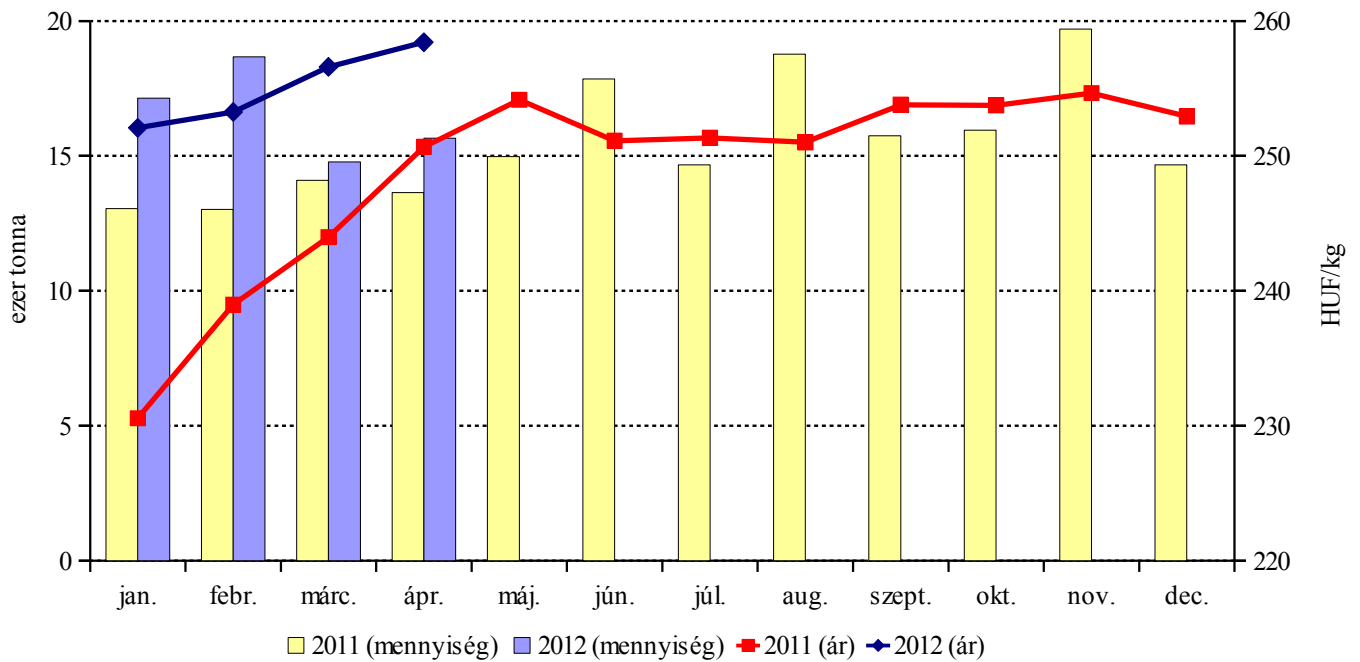
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A vágópulyka élősúlyos termelői ára és a pulykahúsok feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	Mértékegység	2011. 18. hét	2012. 17. hét	2012. 18. hét	2012. 18. hét/ 2011. 18. hét (százalék)	2012. 18. hét/ 2012. 17. hét (százalék)
Vágópulyka	tonna	1 618,99	1 773,75	1 513,10	93,46	85,31
	HUF/kg	345,81	368,97	371,38	107,39	100,65
Friss pulykacomb alsó, csontos	tonna	32,10	16,37	21,78	67,86	133,05
	HUF/kg	382,02	401,26	389,47	101,95	97,06
Friss pulykacomb felső, csontos	tonna	16,58	24,70	20,88	125,93	84,53
	HUF/kg	691,37	741,50	765,03	110,65	103,17
Friss pulykamell filé	tonna	201,55	157,41	134,01	66,49	85,13
	HUF/kg	1 151,42	1 137,58	1 101,97	95,71	96,87

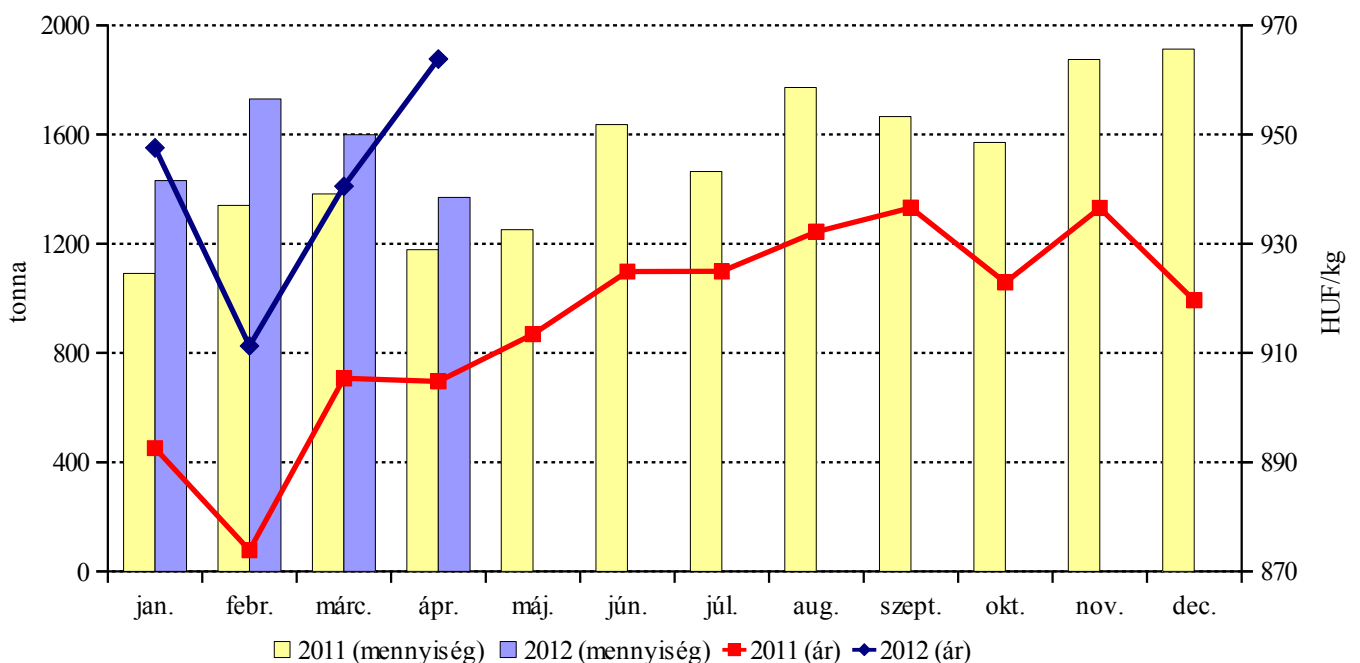
Forrás: AKI PÁIR

2. ábra: A vágócsirke felvásárolt mennyisége és élősúlyos termelői ára Magyarországon

Forrás: AKI PÁIR

3. ábra: A csirkemell értékesített mennyisége és feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A kacsafélék élősúlyos termelői ára és a friss pecsenyekacsa feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	Mérték-egység	2011. 18. hét	2012. 17. hét	2012. 18. hét	2012. 18. hét/ 2011. 18. hét (százalék)	2012. 18. hét/ 2012. 17. hét (százalék)
Hízott kacsá	tonna	—	—	—	—	—
	HUF/kg	—	—	—	—	—
Pecsenyekacsa	tonna	—	—	—	—	—
	HUF/kg	—	—	—	—	—
Friss pecsenyekacsa egészben	tonna	7,07	5,62	3,44	48,68	61,21
	HUF/kg	544,59	549,96	527,45	96,85	95,91

Megjegyzés: Kevés adatszolgáltató miatt a vágókacsa felvásárolt mennyisége és élősúlyos termelői ára 2011. 18. héttől nem publikus adat.

Forrás: AKI PÁIR

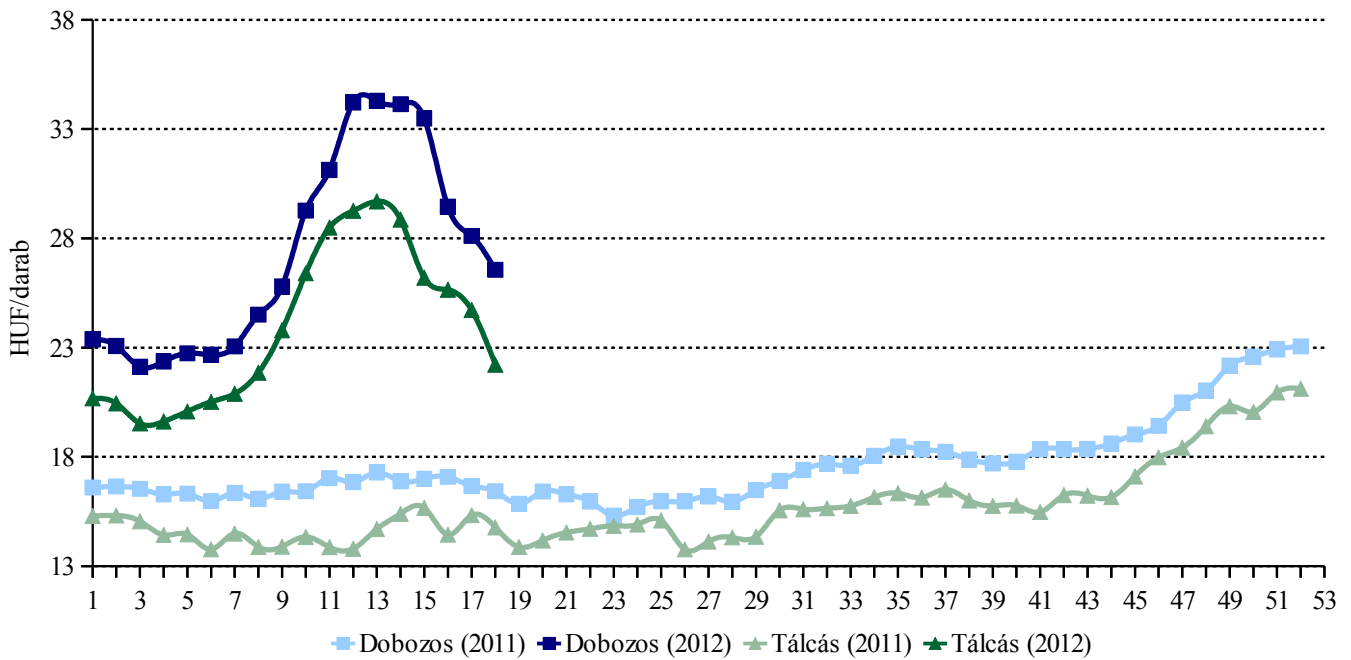
4. táblázat: Az étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára

Termék megnevezése	Mérték-egység	2011. 18. hét	2012. 17. hét	2012. 18. hét	2012. 18. hét/ 2011. 18. hét (százalék)	2012. 18. hét/ 2012. 17. hét (százalék)	
Dobozos (10 darabos)	M	darab	2 252 525	2 761 820	2 631 675	116,83	95,29
		HUF/darab	16,43	28,11	26,56	161,63	94,49
	L	darab	270 320	536 940	551 240	203,92	102,66
		HUF/darab	19,96	28,73	28,08	140,68	97,75
	M+L	darab	2 522 845	3 298 760	3 182 915	126,16	96,49
		HUF/darab	16,81	28,21	26,82	159,56	95,08
Tálcás (30 darabos)	M	darab	1 375 838	1 373 323	1 003 930	72,97	73,10
		HUF/darab	14,78	24,72	22,22	150,27	89,87
	L	darab	1 995 747	1 607 621	1 288 311	64,55	80,14
		HUF/darab	15,46	25,79	24,69	159,73	95,74
	M+L	darab	3 371 585	2 980 944	2 292 241	67,99	76,90
		HUF/darab	15,18	25,30	23,61	155,48	93,32
Összesen	M	darab	3 628 363	4 135 143	3 635 605	100,20	87,92
		HUF/darab	15,81	26,99	25,36	160,43	93,98
	L	darab	2 266 067	2 144 561	1 839 551	81,18	85,78
		HUF/darab	16,00	26,53	25,71	160,71	96,91
	M+L	darab	5 894 430	6 279 704	5 475 156	92,89	87,19
		HUF/darab	15,88	26,83	25,48	160,43	94,96

Forrás: AKI PÁIR

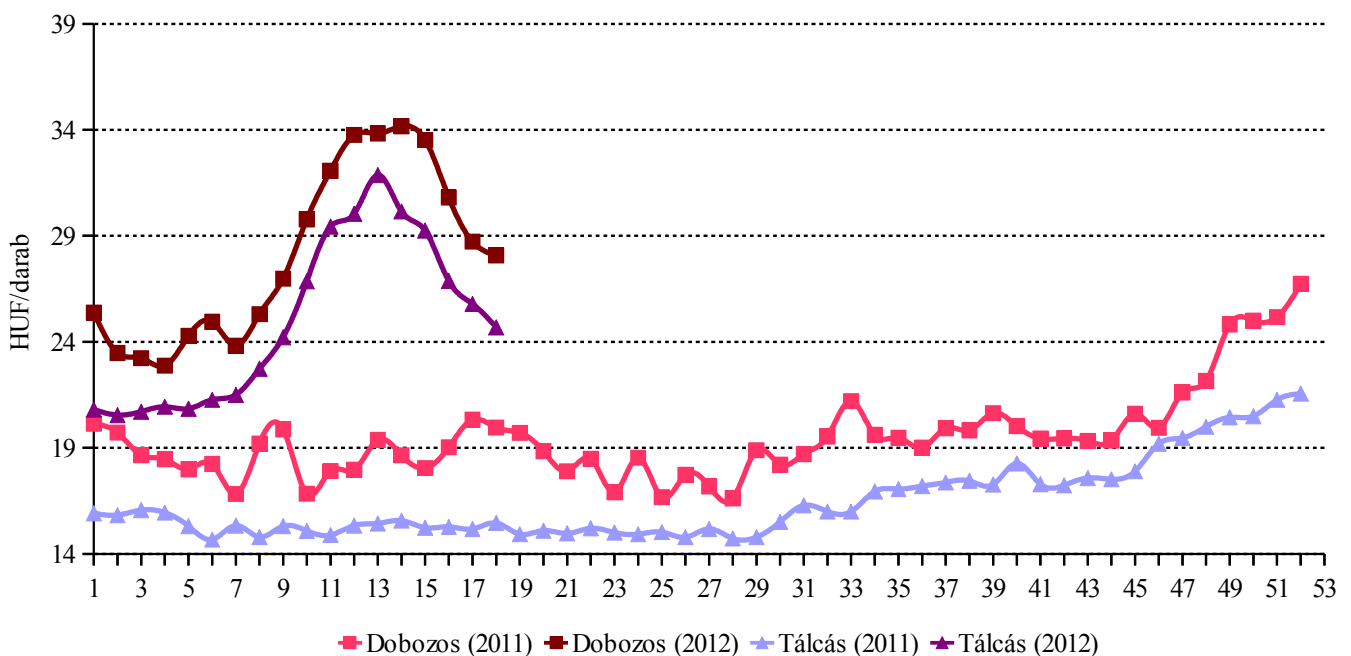

4. ábra: Az M méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon

Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: Az L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

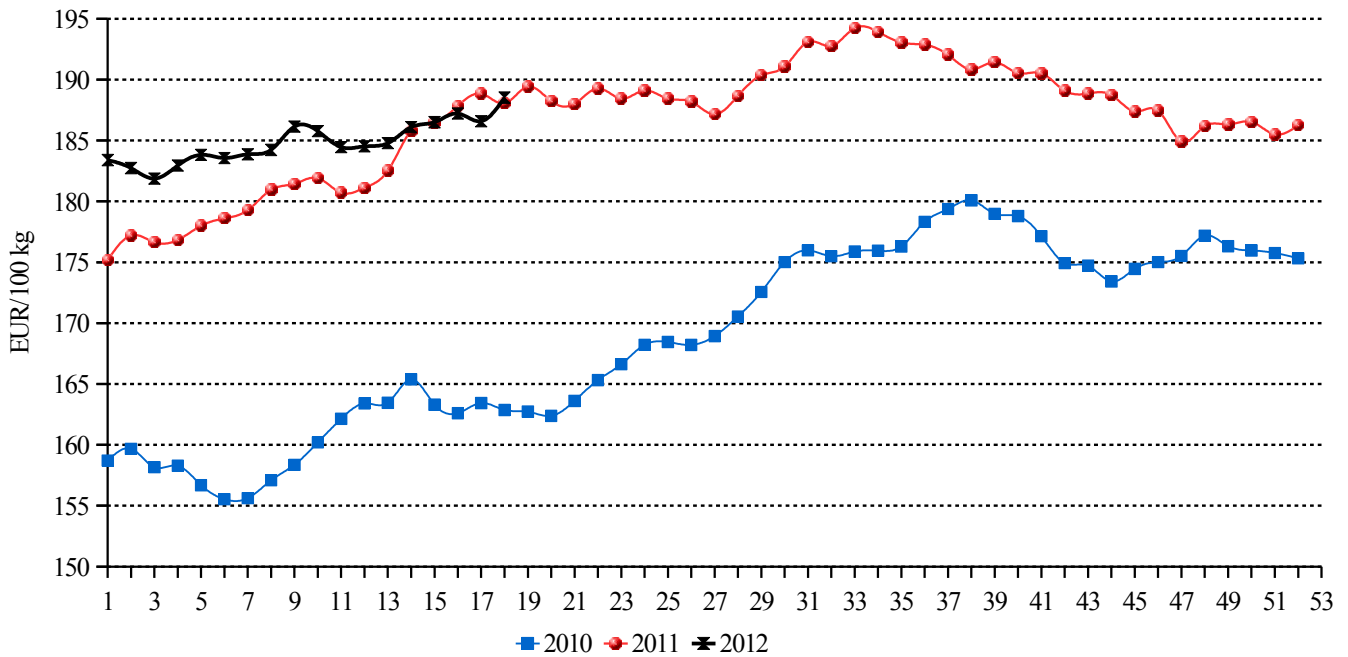
5. táblázat: Az egész csirke (65 százalékos) feldolgozó értékesítési ára az EU tagországaiban

	HUF/100 kg				
	15. hét	16. hét	17. hét	18. hét	Változás az előző héthez képest (százalék)
Belgium	53 555	53 581	52 713	51 167	-2,9
Bulgária	45 485	45 666	47 064	45 684	-2,9
Csehország	51 163	51 210	50 191	53 230	+6,1
Dánia	76 432	76 470	75 231	73 025	-2,9
Németország	74 679	74 716	73 505	71 350	-2,9
Észtország	—	—	—	—	—
Görögország	60 737	60 833	59 847	58 092	-2,9
Spanyolország	53 941	55 323	54 426	52 700	-3,2
Franciaország	66 943	66 977	65 891	63 959	-2,9
Írország	53 555	53 581	52 713	51 167	-2,9
Olaszország	59 505	60 279	59 302	60 406	+1,9
Ciprus	74 310	74 347	73 142	70 938	-3,0
Lettország	50 916	51 951	50 055	49 012	-2,1
Litvánia	46 307	46 187	44 999	43 582	-3,1
Magyarország	46 908	45 598	45 672	46 111	+1,0
Málta	60 472	60 502	58 790	57 066	-2,9
Hollandia	58 910	59 535	58 570	57 421	-2,0
Ausztria	57 089	55 873	55 767	54 533	-2,2
Lengyelország	42 597	42 618	39 439	38 283	-2,9
Portugália	52 662	52 688	51 834	53 157	+2,6
Románia	45 304	45 309	44 578	43 217	-3,1
Szlovénia	60 225	57 448	56 543	53 865	-4,7
Szlovákia	54 944	55 739	55 527	52 421	-5,6
Finnország	75 610	75 252	75 052	73 354	-2,3
Svédország	70 578	71 384	69 215	67 002	-3,2
Egyesült Királyság	41 407	41 428	40 756	39 561	-2,9
EU-27	55 491	55 729	54 640	53 590	-1,9

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán. A Bizottság nem publikálja az észtországi csirkehús árat.

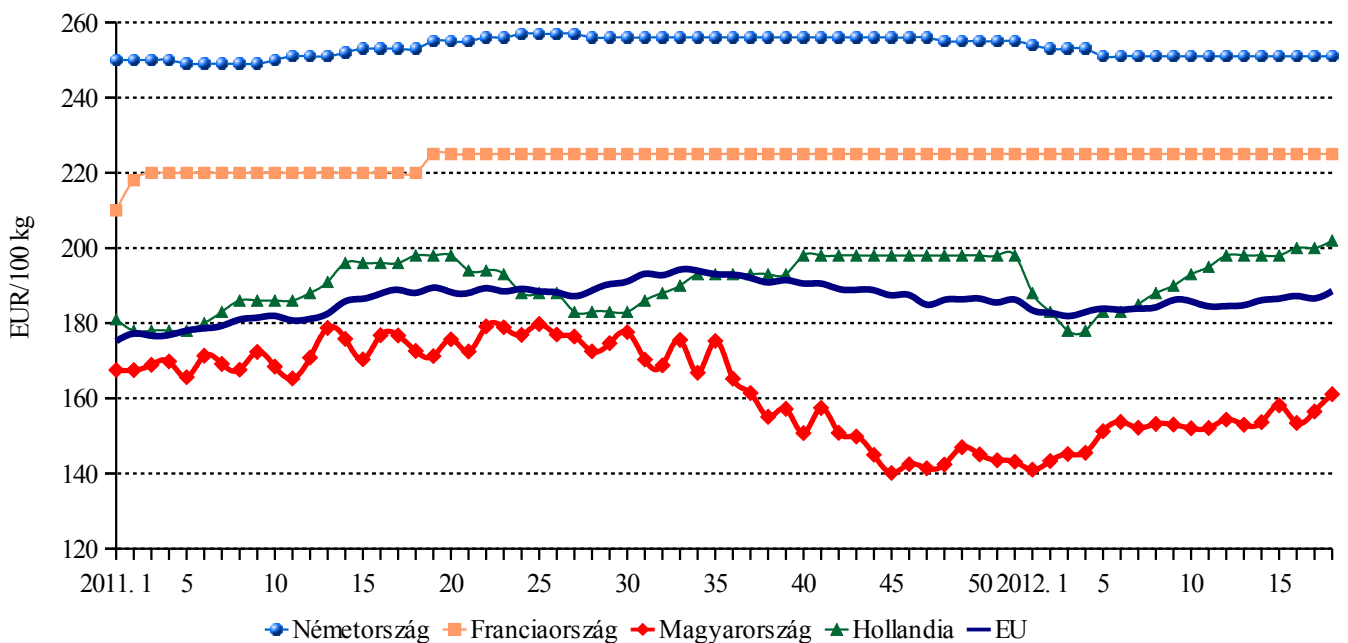
Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR

6. ábra: Az egész csirke (65 százalékos) értékesítési átlagára az Európai Unióban

Forrás: Európai Bizottság

7. ábra: Az egész csirke (65 százalékos) feldolgozó értékesítési ára néhány uniós tagállamban

Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR

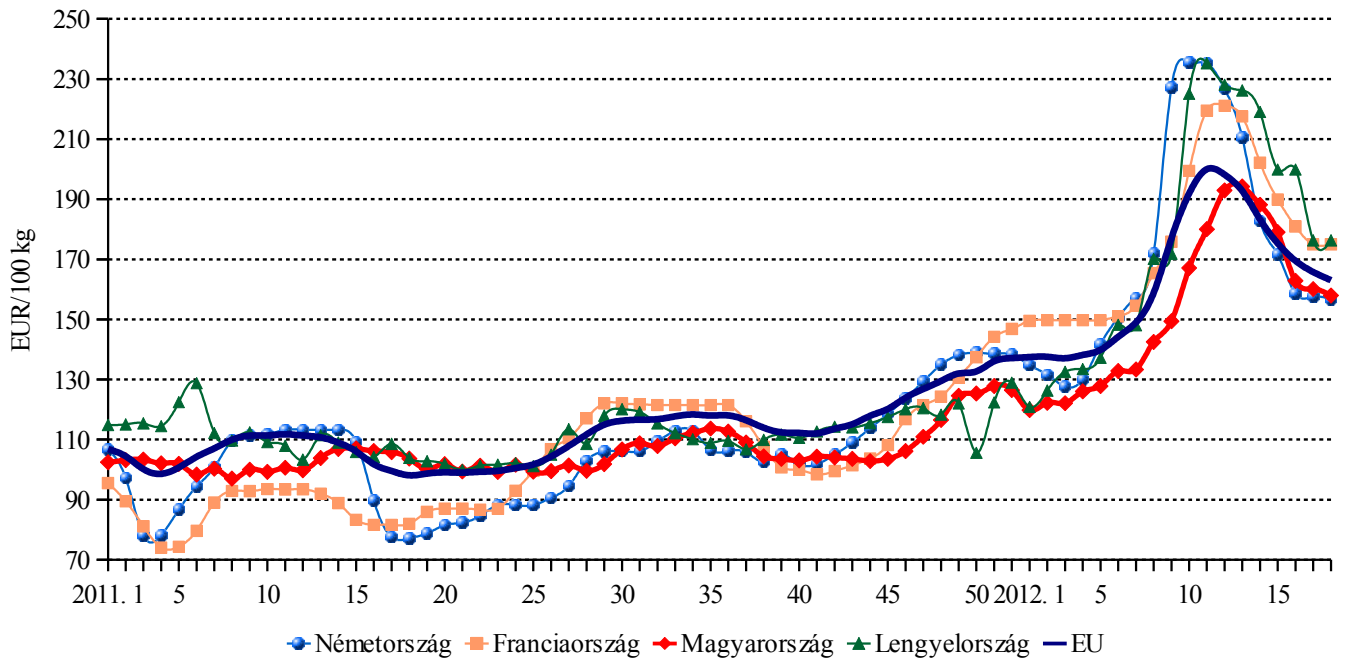
6. táblázat: Az étkezési tojás (M + L) csomagolóhelyi értékesítési ára az EU tagországaiban

	HUF/100 kg				
	15. hét	16. hét	17. hét	18. hét	Változás az előző héthez képest (százalék)
Belgium	42 790	41 064	39 933	38 268	-4,2
Bulgária	42 595	43 968	37 254	36 162	-2,9
Csehország	55 675	51 660	50 694	43 215	-14,8
Dánia	53 114	53 141	52 280	50 747	-2,9
Németország	51 043	47 199	46 127	44 547	-3,4
Észtország	38 830	39 361	39 063	39 407	+0,9
Görögország	56 649	55 793	54 889	53 279	-2,9
Spanyolország	56 125	54 409	53 231	49 615	-6,8
Franciaország	56 500	53 858	51 243	49 740	-2,9
Írország	46 833	46 857	46 098	44 746	-2,9
Olaszország	69 835	69 870	68 738	66 046	-3,9
Ciprus	52 936	52 962	52 104	50 224	-3,6
Lettország	51 746	41 917	43 379	38 873	-10,4
Litvánia	50 293	41 208	39 956	38 132	-4,6
Magyarország	53 119	48 394	46 736	44 425	-4,9
Málta	42 546	42 567	43 928	42 640	-2,9
Hollandia	44 331	42 567	41 292	39 513	-4,3
Ausztria	51 552	51 515	45 228	43 680	-3,4
Lengyelország	59 466	59 496	51 630	50 116	-2,9
Portugália	51 751	51 777	50 938	49 070	-3,7
Románia	38 977	37 553	36 157	32 251	-10,8
Szlovénia	39 264	38 117	37 918	36 474	-3,8
Szlovákia	59 925	48 027	43 541	42 935	-1,4
Finnország	39 398	38 123	37 321	36 227	-2,9
Svédország	62 460	63 321	61 994	60 040	-3,2
Egyesült Királyság	32 503	32 519	31 992	31 054	-2,9
EU-25	52 157	50 458	48 545	46 346	-4,5

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

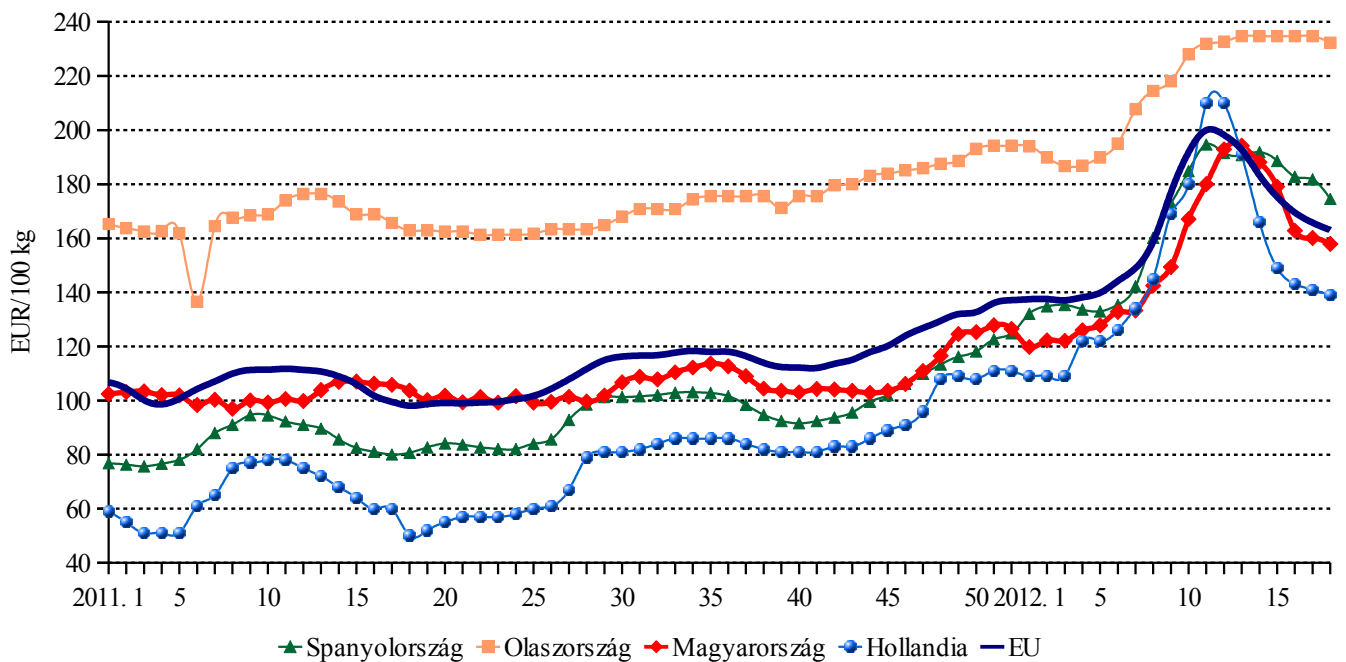
Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR

8. ábra: Az étkezési tojás (M + L) csomagolóhelyi értékesítési ára néhány uniós tagállamban I.

Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR

9. ábra: Az étkezési tojás (M + L) csomagolóhelyi értékesítési ára néhány uniós tagállamban II.

Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR

7. táblázat: A vágócsirke élősúlyos termelői ára és az L méretosztályú tojás csomagolóhelyi értékesítési ára néhány európai uniós tagállamban

Termék	Mérték- egység	Franciaország ^{a)}		Cseh Közt. ^{b)}		Egy. Királyság ^{c)}		Németország ^{d)}		Szlovákia ^{e)}	
		ár	hónap	ár	hónap	ár	hét	ár	hét	ár	hét
1. Vágócsirke	HUF/kg élősúly	295,74	III.	266,09	III.	..	..	262,38	18	258,68	18
2. Tojás	HUF/100 darab	2 943,00	III.	4 200,00	III.	3 938,00	18	3 397,00	18	2 644,00	18

Termék	Mérték- egység	Olaszország ^{f)}		Lengyelország ^{g)}		Magyarország ^{h)}		Ausztria ⁱ⁾	
		ár	hét	ár	hét	ár	hét	ár	hét
1. Brojler	HUF/kg élősúly	309,85	18	256,88	18	261,29	18	..	..
2. Tojás	HUF/100 darab	4 119,00	18	2 902,00	18	2 576,00	18	3 062,00	18

a) Havi átlagár. Brojler: nincs szabvány. Tojás: M+L méretosztály.

b) Havi átlagár. Brojler: élősúly 1,8 kg. Tojás: L méretosztály (63-73 g).

c) London, nagybani piac. Tojás: L méretosztály (63-73 g).

d) Észak-Rajna – Vesztfália tartomány. Brojler: élősúly: 1,5 kg. Tojás: mélyalmos tartásból, L méretosztály (63-73 g).

e) Brojler: élősúly 1,85 kg. Tojás: L méretosztály (63-73 g).

f) Nagybani piacok. Brojler: nincs szabvány. Tojás: L méretosztály (63-73 g).

g) Brojler: élősúly legalább 1,2 kg. Tojás: L méretosztály (63-73 g).

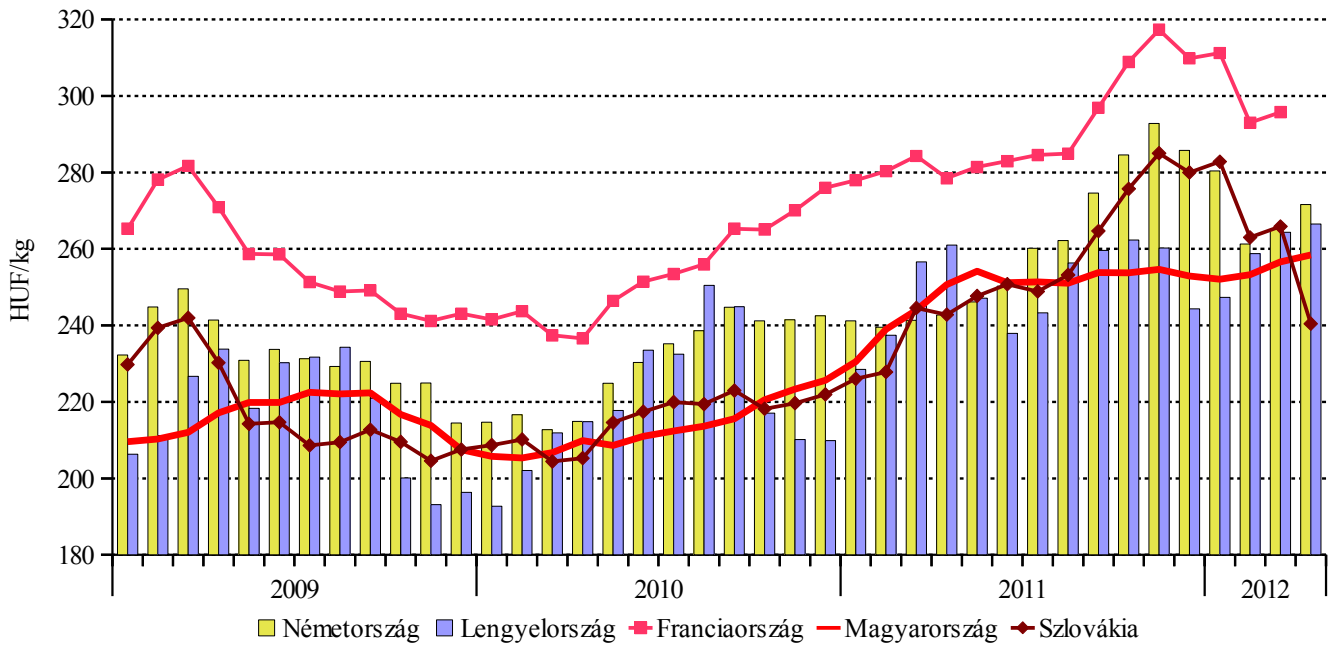
h) Brojler: élősúly legalább 1,2 kg. Tojás: L méretosztály (63-73 g).

i) Tojás: mélyalmos tartásból, L méretosztály (63-73 g).

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: Agreste, SZIF, DEFRA, Landwirtschaftskammer Nordrhein-Westfalen, PPA-ATIS, ISMEA, MRiRW ZSRIR, AKI PÁIR, AMA

10. ábra: A vágócsirke élősúlyos termelői ára néhány európai uniós tagállamban

Forrás: Landwirtschaftskammer Nordrhein-Westfalen, Agreste, MRiRW ZSRIR, AKI PÁIR, PPA-ATIS

